

SAMLENOTAT

Klima-, Energi- og Bygningsmi-
nisteriet
7. oktober 2014

Tidlig forelæggelse den 10. oktober 2014

Dagsorden	Side
1. Meddelelse fra kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerhed og den klima- og energipolitiske ramme for 2030.	2

- Tidlig forelæggelse

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerhed og den klima- og energipolitiske ramme for 2030

KOM(2014) 520 endelig

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 23. juli 2014 sin meddelelse om energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerheden og den klima- og energipolitiske ramme for 2030. Meddelelsen indeholder for det første en evaluering af, hvorvidt EU opfylder målet om 20 pct. energieffektivisering i 2020. Kommissionens analyser viser forventede energibesparelser i EU på 18-19 pct. frem mod 2020. Dog kan 20-pct.- målet nås i 2020, hvis alle medlemsstater gennemfører den aftalte lovgivning, og dermed uden at der er behov for yderligere foranstaltninger. For det andet indeholder meddelelsen Kommissionens forslag til EU's energieffektiviseringsmål for 2030, der er en del af EU's klima- og energipolitiske ramme frem til 2030. Kommissionen foreslår i meddelelsen et vejledende energieffektiviseringsmål på 30 pct. i 2030 i forhold til EU's baseline for 2007.

Det Europæiske Råd forventes at tage stilling til EU's energi- og klimapolitiske ramme på dets møde den 23.-24. oktober 2014, hvori et mål for EU's energieffektivisering for 2030 forventes at indgå.

Meddelelsen har ingen direkte konsekvenser for dansk ret.

2. Baggrund

Meddelelsen fra Kommissionen fra den 23. juli 2014 om energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerhed og den klima- og energipolitiske ramme for 2030 er en opfølgning på Kommissionens meddelelse fra januar 2014 om EU' klima- og energipolitik i perioden 2020-2030. Meddelelsen om energieffektivisering er Kommissionens evaluering af udviklingen i forhold til at nå målet om 20 pct. energieffektivisering i 2020. Derudover indeholder meddelelsen Kommissionens forslag til EU's mål for energieffektivisering i 2030. Meddelelsen fremsættes forud for mødet i Det Europæiske Råds d. 23.-24. oktober 2014, hvor det er forventningen, at Det Europæiske Råd vil tage endelig beslutning om rammerne for EU's energi- og klimapolitik frem mod 2030, herunder mål for vedvarende energi, drivhusgasudledning og energieffektivisering.

Det forventes, at Kommissionen under henvisning til relevant hjemmel vil præsentere konkrete forslag til lovgivning til udmøntning af en ramme for klima- og energipolitikkerne for perioden 2020-2030 følgende en fastsættelse af EU's 2030-målsætninger på Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er for det første at evaluere udviklingen i forhold til at nå målet om 20 pct. energieffektivisering i 2020 og for det andet at foreslå et energieffektiviseringsmål for EU i 2030.

EU har et vedtaget mål om 20 pct. energieffektivitet i 2020 set i forhold til en baseline fra 2007 over udviklingen af energiforbruget. Det fremgår af Kommissionens meddelelse og den tilhørende konsekvensanalyse, at Kommissionen forventer, at der opnås energibesparelser på

18-19 pct. frem mod 2020. Dog kan 20-pct. målet nås i 2020, hvis alle medlemsstater gennemfører den aftalte lovgivning. Set i det lys vurderer Kommissionen, at der ikke er behov for yderligere juridiske tiltag for at fremme energieffektivisering. Derimod opfordres alle lande til at stramme op i forhold til eksisterende virkemidler.

Fastsættelse af Kommissionens forslag til mål for energieffektivisering bygger på en konsekvensanalyse af forskellige scenarier. Konsekvensanalysen viser, at øgede mål for energieffektivisering begrænser behovet for import af fossile brændsler og særligt naturgas. Hermed medvirker energieffektivisering til at øge forsyningssikkerheden på mellemlang og lang sigt. Kommissionens beregninger viser, at omkostningerne til energisystemet stiger, jo højere ambitionsniveauet er. Dette skyldes bl.a., at der er anvendt høje diskonteringsrenter. Samtidig viser Kommissionens konsekvensanalyse og meddelelse, at en satsning på energieffektivisering har en positiv indvirkning på beskæftigelsen og investeringer i energieffektiviseringer.

Kommissionen foreslår ved at afveje fordele og ulemper ved forskellige mål, følgende:

- Et vejledende mål for energieffektivisering i 2030 på 30 pct. set i forhold til det beregnede energiforbrug i 2030 i Kommissionens egen baseline fra 2007.
- At der i forhold til energieffektivisering anvendes den forvaltningsramme, som indgår i Kommissionens 2030-meddelelse fra januar 2014. Det vil sige, at et EU-mål kombineres med EU-virkemidler og nationale indsatser. De enkelte lande indmelder nationale planer til Kommissionen, som efterfølgende har til opgave at overvåge og vurdere de nationale planer i sammenhæng og EU's udsigt til at nå målet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer, Sikkerhed og Industri, Forskning og Energi har den 9. januar 2014 vedtaget deres initiativrapport om EU's ramme for klima- og energipolitikkerne frem mod 2030, som svar på Kommissionens grønbog af 27. marts 2013. Initiativrapporten kalder på, at EU fastsætter følgende bindende mål for 2030:

- mindst 40 pct. drivhusgasreduktioner i forhold til 1990.
- 30 pct. vedvarende energi, som andel af det endelige energiforbrug.
- 40 pct. energieffektivitet.

Rapporten nævner, at alle mål bør være bindende og gennemføres gennem individuelle, nationale mål under hensyntagen til hver enkelt medlemsstats situation og potentiale. Den blev vedtaget på plenarforsamlingen den 5. februar 2014.

5. Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen har i første omgang ingen direkte konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

Meddelelsen har i første omgang ingen direkte konsekvenser for dansk lov. Hvis der vedtages et EU mål for energieffektivisering i 2030, vil Kommissionen højst sandsynligt foreslå yderligere bindende EU-foranstaltninger og nationale foranstaltninger, der fremmer energieffektivisering.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, administrative konsekvenser for det offentlige eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Hvis der vedtages et EU mål for energieffektivisering i 2030, vil Kommissionen højst sandsynligt foreslå nye virkemidler og tiltag, der fremmer energieffektivisering. Sådanne nye virkemidler vil have betydelige statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet

Meddelelsen vurderes ikke i sig selv at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i Klima- Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg. Der er indkommet otte høringssvar fra Det Økologiske Råd (DØR), Verdensnaturfonden (WWF), Danmarks Naturfredningsforening (DN), Dansk Erhverv (DE), Vedvarende Energi (VE), Dansk Industri (DI), Dansk Byggeri (DB), og Dansk Fjernvarme (DF).

Høringssvarende er i det følgende resumeret efter emne:

Mål

WWF fremhæver vigtigheden af at sætte ambitiøse mål for energieffektivitet. DØR, VE, DN og WWF finder, at Kommissionens ambitionsniveau er for lavt og mener, at et mål for energieffektivisering i 2030 skal være på mindst 40 pct. Derudover mener DØR, VE, DN og WWF, at målet skal være bindende. DI støtter Kommissionens forslag om 30 pct. energieffektiviseringsmålsætning og mener samtidig, at det samlede udspil er ambitiøst og udstikker en god ramme for EU's energi- og klimapolitik. DB mener, at målet for energieffektivisering i 2030 bør følge Europa-Parlamentets udspil med et energieffektiviseringsmål på 40 pct. i 2030. DB mener samtidig, at målet skal være bindende.

Virkemidler

DØR, VE, DN og WWF mener ikke, at et bindende mål for energieffektivisering må kompromittere allerede besluttede bindende virkemidler. VE mener desuden, at Danmark skal arbejde for at styrke reguleringen for energieffektivitet også på områder omfattet af EU's kvotehandelssystem. DE mener, at den nuværende danske energi- og klimapolitik indeholder forvridende elementer, der tilgodeser nogle erhvervssektorer på bekostning af andre. DE opfordrer til, at støtte til energieffektivisering tildeles ud fra en vurdering af støttens nettoeffekt i det enkelte projekt, fordi det vil tilgodese en økonomisk optimal støttefordeling.

DI støtter Kommissionens analyser om, at der skal fokuseres på implementering af eksisterende lovgivning og initiativer frem mod 2020 i stedet for at introducere nye initiativer. DI støtter en målrettet indsats mod at indfri potentialet for energibesparelser i bygninger. I forhold til energieffektivitet i transportsektoren skal dette håndteres via fælles EU-regler. DB mener, at de eksisterende initiativer til at nå målet om 20 pct. energieffektivitet i 2020 ikke er gode nok, fordi Kommissionen beregninger viser, at EU ikke er helt på sporet til at nå målet på 20 pct. energieffektivisering i 2020.

DF mener, at Kommissionen entydigt sammenstiller energieffektivisering med energibesparelser. Det betyder ifølge DF, at gevinster ved en fokusering på energieffektivisering i hele energisystemet går tabt. DF opfordrer til, at energieffektivisering fremmes via systemtænkning.

Om Kommissionens scenarieberegninger

WWF synes ikke, at Kommissionens meddelelse i tilstrækkelig grad afspejler behovet eller fordelene ved at være ambitiøse omkring energieffektivitet. DØR, VE, DN og WWF mener ikke, at de samfundsøkonomiske beregninger i Kommissionens konsekvensanalyse er korrekte bl.a. på grund af for høj diskonteringsrente og overvurdering af de nødvendige investeringer samt manglende inddragelse af ikke-energimæssige fordele. DB mener, at Kommissionens modelberegninger undervurderer potentialet for energieffektivisering, bl.a. fordi diskonteringsrenten er for høj.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke på nuværende tidspunkt klarhed over andre EU-landes positioner. Det formodes, at en række lande udover Danmark støtter et ambitiøst bindende mål for energieffektivisering i 2030. Belgien, Tyskland, Grækenland, Irland, Luxemburg og Portugal sendte sammen med Danmark d. 17. juni 2014 brev til Kommissionen om behovet for et ambitiøst bindende mål for energieffektivitet.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen arbejder for, at der i EU fastlægges bindende mål for energibesparelser og vedvarende energi.

Regeringen mener, at realisering af rentable energieffektiviseringer er væsentlige for, at EU og Danmark kan nå de langsigtede klima- og energipolitiske mål for 2050 på en omkostnings-effektiv måde. På den baggrund lægger regeringen vægt på, at energieffektivisering får en central plads i EU's klima- og energipolitik frem mod 2030.

Regeringen støtter desuden energieffektivisering, fordi det er et vigtigt middel til at øge EU's energiforsyningssikkerhed. Den aktuelle situation i Ukraine understreger vigtigheden af at reducere EU's afhængighed af importeret olie og naturgas. Endelig kan energieffektiviseringer være med til at gøre samfundet mindre sårbart overfor udsving i energipriser.

I april 2014 udsendte Kommissionen en offentlig høring i forbindelse med vurdering af fremskridt i forhold til energieffektivitetsmålsætningen for 2020 og en ramme for energieffektivitetspolitikken i 2030. Regeringen tilkendegav i den forbindelse en foreløbig positiv linje over for et ambitiøst, bindende mål for energieffektivisering.

Regeringen vil arbejde for, at EU vedtager et bindende fælles EU-mål for energieffektivisering i 2030. Et bindende EU-mål vil give Kommissionen et stærkere mandat til at fremlægge nye forslag, såfremt der er udsigt til at målsætningen for 2030 ikke nås.

Regeringen mener, at målet for energieffektivisering skal være ambitiøst, og regeringen vil derfor arbejde for et mål på mindst 30 pct. energieffektivisering i EU i 2030 i forhold til 2007-baseline. Et ambitiøst mål for energieffektivisering understøtter omstillingen af energisystemet til mere vedvarende energi og EU's målsætning om reduktionen af drivhusgasudledninger med 80-95 pct. i 2050.

Regeringen mener, at den fremtidige energieffektiviseringspolitik skal formuleres og efterleves på samme måde som i forbindelse med 2020-målet. Det indebærer bl.a., at et fælles EU-mål for energieffektivisering skal understøttes af en række bindende EU-virkemidler i form af direktiver og forordning på relevante områder samt nationale planer for indsatsen, og at målet for energieffektivisering formuleres som et absolut bruttoenergiforbrug i 2030. På denne måde indgår energieffektivisering som en del af den forvaltningsramme, der allerede eksisterer, og som er foreslået videreført i Kommissionens meddelelse fra januar 2030 om politikrammen for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.